

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INE416	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄ και Ζ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μεταπολεμική Ελλάδα, 1949-1974		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Διδασκαλία: ελληνικά. Εξετάσεις: ελληνικά και αγγλικά (Erasmus+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών ιστοριογραφικά και μεθοδολογικά με τη μεταπολεμική Ελλάδα ώστε:

- να σκέφτονται συνθετικά, συνδυάζοντας τις επιμέρους πολιτικές, ιδεολογικές, κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους της μεταπολεμικής περιόδου.
- να αντιλαμβάνονται την επιρροή των διαιρετικών τομών που προέκυψαν κατά τη δεκαετία του 1940 στον μεταπολεμικό ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό.
- να κατανοήσουν το βάθος και το εύρος των μεταβολών που προκλήθηκαν στον μεταπολεμικό ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό.
- να μάθουν να μελετούν τις ιστορικές πηγές και να παράγουν ιστορικά επιχειρήματα με τα οποία να εξηγούν τις αιτίες των γεγονότων, τα αποτελέσματά τους και τις μακροπρόθεσμες συνέπειές τους.
- με βάση τα παραπάνω να είναι σε θέση γράψουν μια σύντομη εργασία με επίκεντρο τη μεταπολεμική Ελλάδα. Υπάρχει ένα μεγάλο εύρος θεμάτων προς επιλογή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης.
Ανάπτυξη της ικανότητας χρήσης και ερμηνείας πηγών.
Αυτόνομη εργασία σε θεματικές της Ευρωπαϊκής Ιστορίας.
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας.
Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν και να κατανοήσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες το ιστορικό περιβάλλον του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού από τη λήξη του Εμφυλίου Πολέμου έως την πτώση της δικτατορίας των Συνταγματαρχών και την έλευση της Μεταπολίτευσης. Το μάθημα εστιάζει σε μια σειρά θεματικών. Μεταξύ άλλων, στα χαρακτηριστικά της μετεμφυλιακής «καχεκτικής δημοκρατίας», στην οποία δέσποζαν οι κοινωνικοί και πολιτικοί αποκλεισμοί και τα κατασταλτικά μέτρα. Απαραίτητη κρίνεται, επίσης, η αναφορά στη δεκαετία του 1940 και ιδιαίτερα στον Εμφύλιο, καθώς στη διάρκειά του σχηματοποιήθηκε ένα μεγάλο τμήμα του μετεμφυλιακού πλέγματος εξουσίας. Στο ίδιο πλαίσιο, θα αναλυθούν οι κοινωνικές και πολιτικές διαιρέσεις που έτεμναν τον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει χρονολογικά το μάθημα, καθώς και η πορεία των πολιτικών δυνάμεων και οι απόπειρες θεσμικού και πολιτικού εκσυγχρονισμού που έλαβαν χώρα κυρίως τη δεκαετία του 1960. Βάρος θα δοθεί, ακόμα, στο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης που υιοθετήθηκε μεταπολεμικά και την επίδραση του Σχεδίου Μάρσαλ σε αυτό. Στην ίδια κατεύθυνση, θα αναζητηθούν οι λόγοι της οικονομικής ανόδου, οι αδυναμίες του αναπτυξιακού μοντέλου, καθώς και η κοινωνική αναδιάρθρωση που αυτό επέφερε. Έμφαση θα δοθεί, επίσης, στις αλλαγές που σημειώθηκαν στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή (μετανάστευση, αστικοποίηση, ανάδυση νέων κοινωνικών υποκειμένων, πνευματικές αναζητήσεις, πολιτιστική «άνοιξη»). Επιπλέον, θα παρουσιαστεί η περίοδος της στρατιωτικής δικτατορίας (1967-1974) και των μορφών αντίστασης σε αυτή. Επιπρόσθετα, θα υπάρξει εστίαση στην έλευση της Μεταπολίτευσης και των τομών που επήλθαν σε σχέση με το μετεμφυλιακό παρελθόν. Τέλος, θα επιδιωχθεί η παρουσίαση της πλούσιας επιστημονικής συζήτησης που έχει αναπτυχθεί για την περιοδολόγηση της μεταπολεμικής περιόδου και της Μεταπολίτευσης.

--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση προβολών PowerPoint Χρήση video Υποστήριξη από την πλατφόρμα ecourse Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	31
	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	55
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά και Αγγλικά (φοιτητές/τριες Erasmus+). Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις που θα περιλαμβάνουν ερωτήσεις ανάπτυξης και κρίσεως. Προαιρετικά δίνεται η δυνατότητα εκπόνησης γραπτής εργασίας (έως 4.000 λέξεις) ή παρουσίασης βιβλίου/άρθρου στο πλαίσιο του μαθήματος. Τόσο η εργασία όσο και η παρουσίαση βιβλίου/άρθρου θα συμπεριληφθούν στην τελική βαθμολογία.	

--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αβδελά Έφη, *Δια λόγους τιμής. Βία, συναισθήματα και αξίες στη μετεμφυλιακή Ελλάδα*, Νεφέλη, Αθήνα 2002.

Αλιβιζάτος Νίκος, *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση 1922 – 1974. Όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1995.

Βερναρδάκης Χριστόφορος - Μαυρής Γιάννης, *Κόμματα και κοινωνικές συμμαχίες στην προδικτατορική Ελλάδα. Οι προϋποθέσεις της μεταπολίτευσης*, Εξάντας, Αθήνα 1991.

Βόγλης Πολυμέρης, *Δυναμική αντίσταση. Υποκειμενικότητα, πολιτική βία και Αντιδικτατορικός Αγώνας 1967 - 1974*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2023.

Βόγλης Πολυμέρης, *Η αδύνατη επανάσταση. Η κοινωνική δυναμική του εμφυλίου πολέμου*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2014.

Γιαννίτσης Τάσος, *Ελληνική βιομηχανία: ανάπτυξη και κρίση*, Gutenberg, Αθήνα 1983.

Γιαννουλόπουλος Γιάννης, *Ο Μεταπολεμικός Κόσμος: Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία (1945 - 1963)*, Παπαζήσης, Αθήνα 1992.

Close David, *Ελλάδα, 1945 - 2004. Πολιτική, Κοινωνία, Οικονομία*, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2006 [2002].

Gallant Thomas, *Νεότερη Ελλάδα. Από τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας μέχρι τις μέρες μας*, Πεδίο, Αθήνα 2017.

Καζάκος Πάνος, *Ανάμεσα σε κράτος και αγορά. Οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα 1944 - 2000*, Πατάκης, Αθήνα 2001.

Καλλιβρετάκης Λεωνίδας, *Δικτατορία και Μεταπολίτευση*, Θεμέλιο, Αθήνα 2017.

Καλλιβρετάκης Λεωνίδας, *Το Πολυτεχνείο έξω από το Πολυτεχνείο. Οι αφανείς πρωταγωνιστές της εξέγερσης του 1973*, Θεμέλιο, Αθήνα 2023.

Καραμανωλάκης Βαγγέλης - Νικολακόπουλος Ηλίας - Σακελλαρόπουλος Τάσος (επιμ.), *Η Μεταπολίτευση '74 - '75. Στιγμές μιας μετάβασης*, Θεμέλιο, Αθήνα 2016.

Καραμανωλάκης Βαγγέλης, *Ανεπιθύμητο παρελθόν. Οι φάκελοι κοινωνικών φρονημάτων στον 20ό αι. και η καταστροφή τους*, Θεμέλιο, Αθήνα 2019.

Κατσάπης Κώστας, *Το «πρόβλημα νεολαία». Μοντέρνοι νέοι, παράδοση και αμφισβήτηση στη μεταπολεμική Ελλάδα: 1964 -1974*, Απρόβλεπτες Εκδόσεις, Αθήνα 2013.

Κλάψης Αντώνης, *1974 Μεταπολίτευση, Μεταίχιμο*, Αθήνα 2021.

Κορνέτης Κωστής, *Τα Παιδιά Της Δικτατορίας. Φοιτητική αντίσταση, πολιτισμικές πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*, Πόλις, Αθήνα 2015 [2013].

Λαμπροπούλου Δήμητρα, *Οικοδόμοι. Οι άνθρωποι που έχτισαν την Αθήνα*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009.

Mazower Mark (επιμ.), *Μετά τον Πόλεμο. Η ανασυγκρότηση της οικογένειας, του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2003.

Meynaud Jean (με τη συνεργασία Π. Μερλόπουλου - Γ. Νοταρά), *Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα 1946 - 1965*, 2 τομ., Σαββάλας, Αθήνα 2002.

Νικολακόπουλος Ηλίας, *Η Καχεκτική Δημοκρατία. Κόμματα και εκλογές 1946 - 1967*, Πατάκης, Αθήνα 2001.

Ρήγος Άλκης – Σεφεριάδης Σεραφείμ - Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Η «σύντομη» δεκαετία του '60. Θεσμικό πλαίσιο, κομματικές στρατηγικές, κοινωνικές συγκρούσεις, πολιτισμικές διεργασίες*, Καστανιώτης, Αθήνα 2008.

Σακελλαρόπουλος Θεόδωρος (επιμ.), *Οικονομία και Πολιτική στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Διόνικος, Αθήνα 2011.

Σακελλαρόπουλος Σπύρος, *Τα αίτια του απριλιανού πραξικοπήματος. 1949 - 1967: Το κοινωνικό πλαίσιο της πορείας προς τη δικτατορία*, Λιβάνης, Αθήνα 1998.

Σταθάκης Γιώργος, *Το δόγμα Τρούμαν και το σχέδιο Μάρσαλ. Η ιστορία της αμερικανικής βοήθειας στην Ελλάδα*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2004.

Τσάκας Χρήστος, *Με το Βλέμμα στην Ευρώπη. Οι Ελληνογερμανικές Σχέσεις μετά τον Πόλεμο (1953 - 1981)*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2023

Τσουκαλάς, Κωνσταντίνος, *Κράτος, κοινωνία, εργασία στη μεταπολεμική Ελλάδα*, Θεμέλιο, Αθήνα 1999.